

Usnesení

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců Mgr. Václava Trajera a JUDr. Petra Černého, Ph.D. v právní věci **žalobce: M. B., „X“**, zastoupeného JUDr. Michalem Vejlupekem, advokátem se sídlem Pařížská 6, Ústí nad Labem, **proti žalovanému: Odvolacímu finančnímu ředitelství**, Masarykova 31, Brno, **v řízení o žalobě proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Ústí nad Labem ze dne 6.6.2011, č.j. 5239/11-1500-505085,**

takto:

- I. Žaloba se **odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Žalobce se žalobou u zdejšího soudu podanou soudu osobně dne 9.1.2013 domáhal zrušení rozhodnutí původního žalovaného Finančního ředitelství v Ústí nad Labem ze dne 6.6.2011, č.j. 5239/11-1500-505085, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti platebnímu výměru Finančního úřadu v Ústí nad Labem na daňové penále ze dne 3.12.2010, č.j. 246059/10/214912507444, kterým mu bylo předepsáno penále za prodlení úhrady daňové povinnosti na dani z přidané hodnoty za zdaňovací období od 1.4.1993 do 30.6.1993 v celkové výši 147 913,- Kč.

Vzhledem k tomu, že dne 1.1.2013 vstoupil v účinnost zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o Finanční správě“), musel se zdejší soud předně vypořádat s otázkou, který správní orgán státní správy v oblasti výkonu správy daní je žalovaným subjektem práva od 1.1.2013, jelikož dle ustanovení § 19 odst. 3 zákona o Finanční správě byla mimo jiné s účinností od 1.1.2013 zrušena všechna finanční ředitelství zřízená podle zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů. V souladu s tímto ustanovením bylo tudíž zrušeno Finanční ředitelství v Ústí nad Labem, jež vydalo žalobou napadené rozhodnutí. V souladu s ustanovením § 20 odst. 2 zákona o Finanční správě se územními finančními orgány, které jsou uvedeny v rozhodnutích vydaných při správě daní, rozumí orgány finanční správy, jež jsou příslušné od 1.1.2013 dle zákona o Finanční správě.

Jelikož napadené rozhodnutí je rozhodnutí, které bylo vydáno v rámci odvolacího řízení Finančním ředitelstvím v Ústí nad Labem, tj. orgánem nadřízeným Finančnímu úřadu jakožto nejnižším orgánem v rámci již zrušené soustavy územních finančních orgánů, je zdejší soud toho názoru, že žalovaným s účinností od 1.1.2013 je namísto Finančního ředitelství v Ústí nad Labem dle ustanovení § 69 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní,

ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) ve spojení s ustanoveními § 5 a § 7 písm. a), jakož i ustanovením § 20 odst. 2, zákona o Finanční správě Odvolací finanční ředitelství se sídlem v Brně. Podle ustanovení § 7 písm. a) zákona o Finanční správě vykonává Odvolací finanční ředitelství (věcnou) působnost správního orgánu nejbližší nadřízeného finančním úřadům, které jsou nejnižšími správními úřady v rámci Finanční správy České republiky. S ohledem na skutečnost, že napadené rozhodnutí bylo vydáno odvolacím orgánem, tj. nikoliv nejnižším orgánem v rámci zrušených územních finančních orgánů, přešla v dané věci působnost na Odvolací finanční ředitelství, jakožto (jediný) odvolací orgán při výkonu správy daní (viz ustanovení § 5 zákona o Finanční správě). Tento závěr jsou současně podepřeny i ustanovením § 69 zák. č. 150/2002 Sb., správního řádu (dále jen „s.ř.s.“), neboť dle tohoto ustanovení je zřejmé, že žalovaným je správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla, což v tomto konkrétním případě je Odvolací finanční ředitelství.

Je nutné uvést, že k podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 odst. 1 s.ř.s., je legitimován ten, kdo tvrdí, že byl zkrácen na svých právech přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti. Podle ustanovení § 72 odst. 1 s.ř.s. lze žalobu podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Podle odst. 4 téhož ustanovení **zmeškání lhůty pro podání žaloby nelze prominout.**

Podle § 40 odst. 1 s.ř.s. lhůta stanovená tímto zákonem, výzvou nebo rozhodnutím soudu počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek. Odst. 2 citovaného ustanovení pak stanovuje, že lhůta určená podle týdnů, měsíců nebo roků končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje s dnem, který určil počátek lhůty. Podle odst. 4 téhož ustanovení je lhůta zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence anebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit, nestanoví-li tento zákon jinak.

Podle ust. § 46 odst. 1 písm. b) s.ř.s., nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením návrh odmítne, jestliže byl podán předčasně nebo opožděně.

Žalobce v podané žalobě trvá na tom, že žalobou napadené rozhodnutí mu bylo řádně doručeno až dne 5.12.2012, kdy si jej vyzvedl ze správního spisu jeho právní zástupce. Dle záznamu pošty mu bylo předmětné rozhodnutí původně doručováno dne 7.6.2011 a uloženo na poště ode dne 7.6.2011 až do dne 17.6.2011. Ovšem v uvedeném období si žalobce nemohl rozhodnutí vyzvednout, neboť se nacházel pracovně mimo území České republiky, a to v období od 22.5.2011 do 24.6.2011. Doručení uložením rozhodnutí nemůže proto dle jeho názoru mít účinky řádného doručení. Proto žalobce za počátek běhu lhůty k podání správní žaloby považuje den 5.12.2012.

V ustanovení § 264 odst. 1 zák. č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“), je uvedeno, že řízení nebo postupy, které byly zahájeny podle dosavadních právních předpisů, se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona dokončí a práva a povinnosti z nich plynoucí se posoudí podle ustanovení tohoto zákona, která upravují řízení nebo postupy, které jsou jim

svou povahou a účelem nejbližší. S ohledem na toto přechodné ustanovení se na doručování žalobou napadeného rozhodnutí ze dne 6.6.2011 vztahuje právní úprava obsažená právě v daňovém řádu a nikoli právní úprava obsažená v zák. č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, dle kterého bylo předmětné řízení před finančními orgány vedeno až do účinnosti daňového řádu (do 1.1.2010).

Dle § 44 odst. 4 daňového řádu se písemnost určená do vlastních rukou adresáta doručuje přímo adresátovi. Nebyl-li adresát písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou, na adrese pro doručování zastižen, písemnost se uloží a adresát se vhodným způsobem upozorní, aby si ji ve lhůtě 10 dnů vyzvedl.

V ustanovení § 46 odst. 2 daňového řádu je uvedeno, že v upozornění na uložení písemnosti, které se vkládá do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky nebo na jiné vhodné místo, se adresát vyzve k převzetí písemnosti a dále se v něm uvede označení správce daně, jehož písemnost je doručována, komu je doručováno, kde a od kterého dne a v jakých hodinách je písemnost připravena k vyzvednutí; současně se adresát písemně poučí o právních důsledcích jejího nevyzvednutí.

V ustanovení § 47 odst. 2 daňového řádu je uvedeno, že nevyzvedne-li si adresát uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů od jejího uložení, považuje se písemnost posledním dnem této lhůty za doručenou, i když se adresát o uložení nedozvěděl.

V § 48 odst. 1 daňového řádu je uvedeno, že adresát, který si ze závažného a předem nepředvídatelného důvodu nemohl uloženou písemnost ve stanovené lhůtě vyzvednout, může požádat správce daně, který písemnost doručil, o vyslovení neúčinnosti doručení. V odstavci 2 uvedeného ustanovení je dále uvedeno, že žádost je třeba podat do 15 dnů ode dne, kdy se adresát s doručovanou písemností skutečně seznámil, nejpozději však do 6 měsíců od doručení.

V daném konkrétním případě z obálky založené ve správním spise vyplývá, že žalobce nebyl dne 7.6.2011 doručujícím orgánem na adrese, na kterou mu bylo doručováno, zastižen. Následně byl vyzván k vyzvednutí uložené zásilky a bylo mu zanecháno poučení. Protože žalobce si zásilku v úložní době nevyzvedl a na adrese, na kterou mu bylo doručováno, neměl poštovní schránku, byla dne 20.6.2011 zásilka obsahující žalobou napadené rozhodnutí vrácena původně žalovanému zpět. Žalobce nijak nezpochybňuje, že adresa, na kterou mu bylo doručováno, je adresou jeho pobytu.

Z obsahu správního spisu tedy vyplynulo, že bylo žalobci předmětné rozhodnutí doručováno zcela v souladu s právní úpravou obsaženou v § 44 až § 47 daňového řádu. Je třeba zdůraznit, že z ustanovení § 47 odst. 2 daňového řádu vyplývá, že pokud nedojde k vyzvednutí písemnosti v úložní době, nastane posledním dnem uložení právní fikce doručení, a písemnost se tak považuje za doručenou k tomuto dni, **i když se adresát o jejím obsahu nedozvěděl**. Účinky právní fikce již nelze zvrátit poukazem na to, že se adresát v místě doručení v inkriminované době nezdržoval, jako tomu bylo v předchozí právní úpravě účinné do 31.12.2009. Došlo tak k opuštění tzv. principu zdržování se, který byl nahrazen principem objektivní doručovací adresy, podle něhož je adresát odpovědný za to, že na uvedené adrese pro doručování bude schopen přebírat písemnosti, resp. se dozví o jejich případném uložení v důsledku toho, že se jej nepodařilo na této adrese zastihnout.

Účinky doručení lze zvrátit pouze využitím liberačního instrumentu neúčinnosti doručení, pro jehož využití je však nutné naplnit zákonem předvídaná kritéria - mimo jiné i dodržení subjektivní a objektivní lhůty k uplatnění liberačního instrumentu (viz Baxa,

J.; Dráb, O.; Kaniová, L.; Lavický, P.; Schillerová, A.; Šimek, K.; Žižková, M. Daňový řád. Komentář. I. díl. Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s. 2011, s. 264-265).

Objektivní lhůta pro podání žádosti o vyslovení neúčinnosti doručení se v souladu s ustanovením § 48 odst. 2 daňového řádu počítá ode dne doručení, tedy v daném případě ode dne právní fikce doručení. Právní fikce doručení žalobou napadeného rozhodnutí nastala v souladu s výše citovanými ustanoveními daňového řádu v pátek dne 17.6.2011. Šestiměsíční objektivní lhůta, jejíž délka zohledňuje právní jistotu obou stran ohledně nastalých účinků doručení, tedy uplynula v pondělí 19.12.2011. V této lhůtě však žalobce takovou žádost nepodal. Žalobce neuplatnil ani možnost postupu podle § 37 daňového řádu a nepožádal o navrácení lhůty v předešlý stav, což vyplývá ze správního spisu předloženého žalovaným.

S ohledem na veškeré výše uvedené skutečnosti nezbyvá soudu než konstatovat, že žalobci bylo žalobou napadené rozhodnutí řádně doručeno právní fikcí v pátek dne 17.6.2011. Okamžik, kdy se žalobce fakticky seznámil s obsahem předmětného rozhodnutí, nemá pro otázku okamžiku doručení tohoto rozhodnutí žádný vliv. Lhůta pro podání správní žaloby proti tomuto rozhodnutí pak marně uplynula ve středu 17.8.2011.

Předmětná žaloba byla podána přímo na podatelnu soudu až dne 9.1.2013. Z právě uvedeného je tak zřejmé, že lhůta k včasnému podání žaloby nebyla zachována, když žaloba nebyla v poslední den lhůty předána soudu nebo jemu zaslána prostřednictvím držitelem poštovní licence.

S ohledem na výše uvedená příslušná ustanovení s.ř.s. nezbylo soudu nic jiného než vyslovit, že předmětná žaloba byla podána opožděně, neboť nebyla dodržena zákonem stanovená dvouměsíční lhůta k jejímu podání. Z tohoto důvodu pak soud s odkazem na ust. § 46 odst. 1 písm. b) s.ř.s. tuto žalobu pro opožděnost odmítl.

V důsledku odmítnutí žaloby současně soud v souladu s ust. § 60 odst. 3 věty první s.ř.s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

O soudních poplatcích soud nerozhodoval, neboť žalobce byl usnesením zdejšího soudu ze dne 4.2.2013, č.j. 15 Af 7/2013-37, osvobozen od soudních poplatků.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí,

proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 25. března 2013

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová